

DEL TØJ MED DIN NABO

VEJLEDNING TIL ELEVAKTIVITET - UDSKOLING

Et skilt med ordet "Fællesskabet" pryder døren til et lille skur på Blomstervænget – en villavej i en forstad til København. Åbner man døren, ser man en kasse med legetøj, en bogreol med tydeligvis brugte bøger, en slidt men brugbar trækvogn og et tøjstativ fyldt med tøj i alle mulige farver og størrelser. På Blomstervænget går beboerne ind for deleøkonomi, som også kaldes cirkulær økonomi. Har de noget tøj, de ikke længere bruger, bliver det hængt på tøjstativet i Fællesskabet. De deler også gryder, plæneklipper, motorsav og andre ting, som man kun bruger en gang imellem. Nogle mødes og syr gammelt tøj om til nyt. Andre mødes og reparerer maskiner der er gået i stykker – og ofte lykkes det.

Blomstervænget lyder måske som Utopia, men det kan vise sig at blive fremtiden for os alle. Vi bruger og forbruger på et år langt mere, end vores klode kan gendanne i løbet af selvsamme år. Det tærer på ressourcerne og kræver, at vi tænker og handler helt anderledes nu og i fremtiden.

UDFORDRING

I skal lave et idekatalog til cirkulær økonomi på skolen. Den bedste ide skal præsenteres og begrundes ud fra bestemte kriterier. I skal argumentere for, hvordan den ville kunne indføres på skolen.

KRAV

Hver gruppe skal finde på mindst tre forskellige ideer. Ideerne skal være konkrete, og I skal kunne begrunde, hvordan de er bæredygtige. I skal udvælge en ide og forklare, hvordan den kan føres ud i livet. Begrundelsen skal indeholde følgende overvejelser:

- Hvilket bæredygtighedsproblem løser ideen?
- Hvordan kan ideen nedbringe ressourceforbrug?
- Hvem er målgruppen for jeres ide?
- Hvilke muligheder er der for at udføre ideen på jeres skole/i jeres hverdag?
- Hvilke udfordringer kan der være, og hvordan kan de eventuelt løses?

Materialer

- Papir og skrivegrej
- Telefon, computer eller tablet til søgning på nettet

DEL TØJ MED DIN NABO

Målgruppe: 7.-9. klasse i geografi, fysik/kemi og biologi.

Varighed: 30 minutter.

Mål

At øge elevernes bevidsthed om bæredygtig livsstil og cirkulær økonomi samt udvikle deres handlekompetence.

Forberedelse til elevaktiviteten

Der er ingen forberedelse til elevaktiviteten.

Aktivitetens forløb

Som optakt til udfordringen kan narrativet læses højt. Dernæst kan rammerne for cirkulær økonomi præsenteres.

Suppler med en 2-minutters introduktion til cirkulær økonomi: <https://video.dn.dk/klimaklog-pa-2-minutter-om-2>

Cirkulær økonomi handler om hovedområderne:

- 1) Produkter designes til at holde længere
- 2) Nye forretningsmodeller: Vi deler, lejer og låner
- 3) En cirkulær tankegang: Rethink, Reduce, Reuse & Recycle.

En brainstorm på de tre punkter, som desuden er udfoldet i linket senere i dette afsnit, vil kunne anspore eleverne til at tænke i handlingsforslag.

De tager udgangspunkt i skolen og deres egen hverdag. Idekataloget kan således indeholde forslag til cirkulær økonomi på skolen og i hjemmene. Lad eleverne komme med forslag indenfor alle tre områder (1, 2 og 3).

Det kan fx være:

- Indkøb af kvalitetsmøbler i klasserne
- En deleordning af materialer på tværs af klasser, fx bolde og andet til frikvarterer
- En bytteordning med legetøj og tøj, som eleverne kan indlevere til.

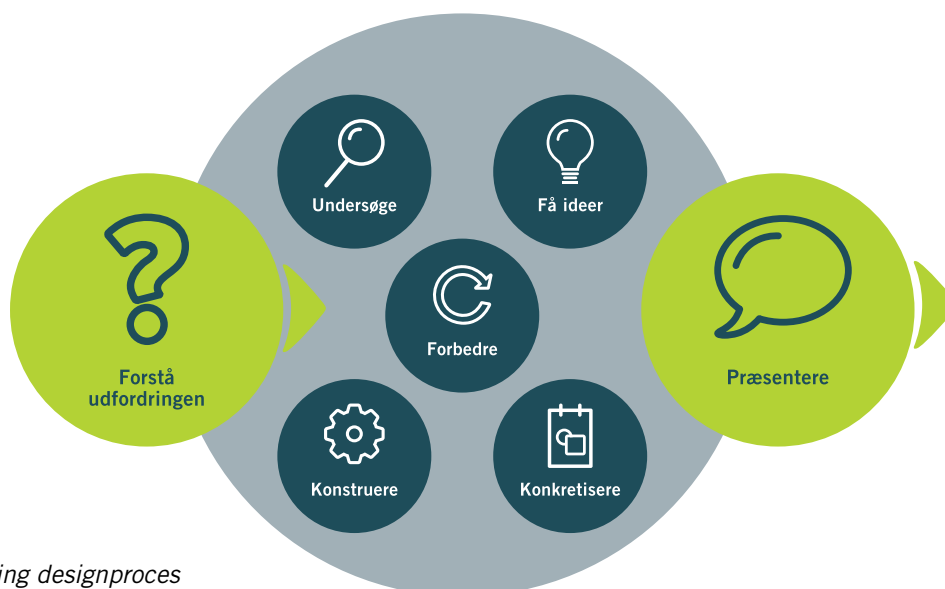
Lad eventuelt eleverne blive inspireret på nettet af skoler, virksomheder eller andre steder, som har fokus på deleøkonomi og cirkulær økonomi.

Idegenereringen åbner bredt op for begrebet. Eleverne skal udvælge en af deres ideer, som de arbejder i dybden med. De skal begrunde ud fra følgende områder og herigennem argumentere for, hvordan ideen er levedygtig og bæredygtig:

- Hvilket problem er ideen med til at løse?
- Hvordan kan ideen nedbringe ressourceforbrug?
- Hvem er målgruppen for jeres ide?
- Hvilke muligheder er der for at udføre ideen på jeres skole/i jeres hverdag?
- Hvilke udfordringer kan der være, og hvordan kan de eventuelt løses?

Læs mere om cirkulær økonomi her:

https://www.dn.dk/vi-arbejder-for/baeredygtighed/cirkulaer-okonomi/?gclid=CjwKCAiAlrSPBhBaEiwAuLSDUH6UP-NoWtQer8CtRoz9y044jLIB95gz8DrEM7ZPbNPN-3MwwyQli-YxCvvaQAQvD_BwE

Figur: Engineering designproces

Kobling til Engineering designproces

Idegenereringen vil fylde en del og fungere som brainstorm på prototypen (idekataloget). Idefasen udmønter sig i en konkretisering, hvor ideerne sorteres og formuleres til brugbare forslag, som bidrager til cirkulær økonomi på skolen.

Justeringsmuligheder

Tid

Hvis der er mere tid, kan eleverne yderligere konkretisere, hvem der kan hjælpe til, at forslagene kan føres ud i livet. Der kan også fokuseres på tiltag på globalt plan med lignende overvejelser over, hvad der skal til, for at tiltagene kan realiseres.

Online

Kan laves forud for online besøg af ekspert, og hvor eleverne præsenterer deres prototype for eksperten, som giver konstruktiv kritik.

Drøftelserne over elevernes prototyper kan fungere online. Det kan gøres ved, at der deles skærm med ekspert, så forslagene ses, samtidig med at de præsenteres.

Mellemtrin/udskoling

Hos de yngre elever kan en lignende øvelse laves, men hvor der tages afsæt i et enkelt forslag. Alternativt kan det overvejes, hvad der kan gøres i klassen.

Ekspertens fagområde

Den konkrete aktivitet kan relateres til følgende temaer:

- Cirkulær økonomi kan konkretiseres ud fra ekspertens arbejdsplads – hvad gøres der ift. bæredygtighed, deleøkonomi eller andet?
- Andre bæredygtighedsaspekter end netop cirkulær økonomi kan også være relevante at inddrage.

FN's Verdensmål

Den konkrete aktivitet kan relateres til følgende temaer: Inden 2030 skal der opnås en bæredygtig forvaltning og effektiv udnyttelse af naturressourcer (12. 2)

Fælles mål og læseplaner

Cirkulær økonomi rækker ind over bæredygtighedsselektorer i alle naturfagene i udskolingen. I biologi er der fokus på anvendelse af naturgrundlaget, og hvorledes vi kan skåne natur og styrke biodiversitet gennem bæredygtig livsstil. Fysik/kemi har fokus på produktion og teknologi, herunder sammenhænge mellem teknologisk udvikling og samfundsudvikling. I særdeleshed i et bæredygtigt perspektiv, hvilket også er centralt i geografi, hvor interesse modsætninger i forbindelse med udnyttelse af naturgrundlaget er i fokus – både lokalt og globalt.

Med afsæt i undervisningsmålene for innovation og entreprenørskab får eleverne her mulighed for at ud tænke innovative løsninger på en virkelighedsnær udfordring og lave originale forbedringer. Samtidig sikrer en entreprenant tilgang, at løsningerne kan omsættes til handling i den virkelige verden.